

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap sze-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatái:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája. Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
: : detési irodák. : :

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 óráig.

Nagybeeskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 72. szám.

Hétfő, március 30.

A politikai helyzet.

— Fővárosi levelezőnk től. —

Budapest, márc. 30.

Szélesend van a hivatásos politiká-
ban. A mellékvágányokon van még egy
kis kavarodás az Országos Kaszinó s mi-
egymás ügyében. Ez azonban nem fontos,
mert az irányt nem adhat a kormányzó
politikának. Lehet konstatálni, hogy a
nagy kavarodást most mélyseges nyugal-
om, az ádáz harcot teljes apátia váltotta
fel. A főrendiház bizottságának csendes
munkája és a főrendiháznak április else-
jére várható plenáris ülései nem érdek-
lik a közönséget. Amde elevenebb élet és
fokozódó érdeklődés a közügyek iránt az
április végén egybehívandó delegációk
előtt aligha várható.

A képviselőház negyedik ülészaka
különben is a vége felé közeledik és a
husvéti szünetet követő valamelyik ülésen
kerül felolvasásra az a királyi kézirat,
mely a képviselőház jelenlegi ülészakarát
berekeszti és az új, immár ötödik ülés-
szakot április hó 22-ére hívja össze. Ezen
az április 22-iki ülésen fog az új ülészak
megnyitni, az első néhány ülésen történik
a megalakulás, a Ház megválasztja alelnö-
keket, jegyzőit és háznapját, aztán első
dolga lesz a delegáció tagjainak megvá-
lasztása. A közös ügyek tárgyalására ki-
küldött országos bizottság ülésezése ápri-
lis 28-án fog megkezdődni Budapesten.
Az osztrák és a magyar kormány végleg
megállapodtak a delegációk elé terjesz-
tendő javaslatok tárgyában.

Hír szerint a kormány már legköze-
lebb beterjeszti a közigazgatás államosi-
tásáról szóló tervezetet. Az egyes lapoknak
a reform lényegéről adott ismertetését a
kormány felhivatalosai megcáfolták s
egyelőre csak annyi bizonyos, hogy a vár-
megyei közigazgatás reformját tartalmazó
testes törvénytervezet husvét után kerül
a Ház elé. Mivel a delegációk az ideu Bu-
dapesten üléseznek, a Ház szakbizottságai
esetleg még a delegáció ideje alatt is bele-
foghatnak a nagyjelentőségű reformjavas-
lat tárgyalásába, amde informált oldalról
azt jelentik, hogy a kormány nem óhajtja
siettetni a javaslat tárgyalását. Meglehet
tehát, hogy a nyári ülészakig csak a köz-
igazgatási reform parlamentari elintézése ki-
tolódik az őszi ülészakra.

Egyszóval a munka menni fog s a
kormány az egész vonalon beváltja pro-
grammját és minden ígéretének ura ma-
rad. A nemzet most igazán meggyőződhet,
hogy a kormány politikai serpenyője su-
lyos tartalmánál fogva alaposan lebillenti
az ellenzéki politika serpenyőjét. Ez nem
is csoda, mert hiszen máris mutatkoznak
a kilátásba helyezett eredmények, amelyek
a magyar nemzet megerősödését célozzák.

A vak lármának nem szabad felülni.

Ilyen volt Ausztria-Magyarország fölössz-
társáról és Németország árulásáról szóló
rettujt es maokonatián ma is. Vinnos csa-
szárnak királyunknál, a trónörökösnel és
az olasz királynál tett látogatása rácaftolt
az otromba hibó hírekre.

Az ellenzékieknek tehát ez a manővere
sem sikerült. A belpolitikai blamázsokat
Károlyi gróf valahogy még kiheverheti,
de ha tovább is avatatlan kézzel hozzá-
nyul azokhoz a nemzetközi relációkhoz,
melyeknek alapját néhai Andrássy Gyula
vetette meg, könnyen követhet el olyan
ballépést is, amelynek következményeitől
a párisi quai d'Orsay-beli Károlyi-palota
összes barátai nem lesznek képesek mente-
síteni. Igen nagy ur az Egyesült Államok
párisi nagykövete és a tőle nyert ajánló
levéllel utnak indulva, Károlyinak nem
kell tartania attól, hogy mint nem kívá-
natos elemet, Ellis Islandra deportálják,
de még Amerika párisi nagykövete sem
garantálhatja neki a sikert ahhoz a vállal-
kozáshoz, melynek érdekében a könnyen-
hívóság lobogója alatt Amerikába vitor-
lázott.

A szegény iskolásgyermekekért.

— A gyermekbarát-egylet működése. —

Nagybeeskerek, márc. 30.

A nagybeeskereki Iskolásgyermekek-
barát-egylet, mely négy évtized óta zajta-
lan, de áldásos és intenzív munkásságot
fejt ki a gyermeksegélyezés terén, tegnapi
délelőtti tartotta választmányi ülését.

Az ülésen felolvasták az évi jelentést,
mely élénk tanúságot tesz arról, hogy az
egylet Menezer Lipót lelkes vezetése
mellett a lefolyt évben is fokozódott mér-
tékben felelt meg humánus feladatának.
A választmány mély részvétellel emlé-
kezett meg buzgó tagjának, néhai Ba-
lácsi József főgimnáziumi igazgató el-
hunytáról, akinek emlékét jegyzőkönyv-
ben örökíti meg és részvétéről a piarista-
rendházat írásban értesíti.

A vezetőség évi jelentése így szól:

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt 1913. év egyletünk működé-
sének negyvenedik éve. 1837 június 20-án
nyertek jóváhagyást egyletünk alapszabá-
lyai, 1913 június végével telt le csendes
munkálkodásának és áldásos tevékenysé-
gének negyedik évtizede. Amilyen zajta-
lanul, szinte észre nem vétevte magát,
végzi gyermekbaráti kötelességeit, épp
oly zajtalanul engedte maga fölött elvo-
nolni ezen évfordulót. Mindössze az tör-
tént, hogy megíratta történetét és azt az
állami elemi iskolák évvégi értesítőiben
közölte.

Ezen évforduló alkalmával meg kel-
lett volna ünnepelni az egylet jelenlegi
elnökének, igazi lelkének, Menezer Lipót
urnak husz éves jubileumát is, de ettől is
elállt egyletünk, mert elnöke kitért ezelől.
De a történeti visszapillantás kapcsán a
krónikairól megemlékezett az ő érdemei-
ről, a megemlékezés bevezetéséül pedig
arcképe hirdeti minden időkre az igazi
gyermek- és emberbarát jóságát.

El két eseményen kívül nevezetesebb
változás is történt az egylet működésében.

csak a közp...ost márc 11. számú) is-
kolában tartott fenn konyhát, 1913-tól
fogva a város áldozatkészsége felszerelt
az I. és III. számú iskolában is egy-egy
termet arra a célra, hogy ott a hideg hó-
napokban a távollakó szegénysorsu gyer-
mekek számára ebédet lehessen készíteni.
Igy ezentul az egylet nem egy, hanem ha-
rom helyen fogja a téli konyhát fentartani.

Anyagi tekintetben sem járt ezen év
a többiek mögött, sőt egy pontban örven-
detes javulásról is adhatunk számot. Az
1912. évi jelentésünkben ugyanis sajná-
lattal kellett tudomásul vennünk, hogy a
Nm. V. K. M. Ur két éven át többszöri
kérésünkre sem engedélyezte az évtize-
dekig élvezett 200 K államsegélyt. 1913
áprilisába végre értesítette egyletünket
a kir. tanfelügyelőség, hogy Ó Excellen-
ciája kegyes volt a két évről emaradt se-
gélyt kiutaltatni és utasítani az állami
elemi iskolák gondokságát, hogy rendes
évi költségvetésébe 200 koronát vegyen
fel ezentul az Iskolásgyermekekbarát cél-
jaira.

Egyebekben pedig az egylet pénztá-
rosa a következőket jelenti az évi pénz-
tári forgalomról, a bevételekről és se-
gélyezésekről:

Az 1913. évben az összebevétel volt
1758 K 49 f. Ezen összeg tekintélyes részét
képezte az állam 400 koronás segélye,
melyet a vall. közokt. miniszterium több
 ízben történi felterjesztésünkre a kir. tan-
felügyelő ur jóakaró támogatása folytán
utólag két évre visszamenőleg folyósított.
Ezenkívül a rendes 200 K segély a VKM.
46784. sz. r. folytán a gondnoksági költség-
vetésbe beállítatott.

A bevételi összeg további részletei:
Tagsági díjakban befolyt 206.— K. A vár-
megyei segélye 150.— K. A város segélye
140.— K. Takarékpénztárak adományai
230.— K. Egyletek és testületek adomá-
nyai 160.— K. Magánosok adományai,
gyűjtések 253.61 K. Kamatok 218.88 K.

Ezzel szemben a kiadások a lefolyt
évben 1255 K 46 f-t tettek. Ezen összeg
hováfordításáról a következő kimutatás
ad számot:

1. Könyvekkel és írószerekkel való
segélyezésre költöttünk 353 K 45 f-t,
melyért kiosztottunk több száz drb köny-
vet, füzetet, tollat, tollszárat, írót, rajz-
papírt, táblát, palavesszőt, kézimunka-
anyagot stb.

2. Ruházattal való segélyezésre jóval
nagyobb összeget fordítottunk: 606 K 90
f-t. Kiosztottunk 90 pár lábbelit és 14 drb
ruhaneműt; összesen 104 tanuló részesült
ruhasegélyben.

3. Leveskonyhánk az 1913. év első
időszakában a két téli hónapban műkö-
dött, de csak szűkebb keretben, amennyi-
ben csak a II. számú és a kisegítő iskola
növédekéi, átlag mintegy 50-en vettek
benné részt. Az I. és III. sz. iskolákban az
új épületek átadásának késése miatt fél-
napos váltogatott tanítás folyt, minek
folytán ezen iskolák növédekéi ebédben
nem részesültek. Ez oknál fogva a leves-
konyha költségei csak 241 K 51 fillért tet-
tek. Az itt megtakarított összeg azonban
jól jött a folyó évben, mikor ezen intéz-
ményünk az év első hónapjaiban mind a
három iskolaépületben külön-külön műkö-

344-132

Hungária Cipőgyár r.-t.
tavaszi cipőujdonságai már megérkeztek.
Egységáraink K. 10.—, 13.—, 17.— és 20.50.
- Kizárólag elsőrangú magyar gyártmány. -
Ezelőtt Moskovits, most HUNGÁRIA CIPŐGYÁR r.-t. fiókja
Nagybeeskerek, Hunyadi-utca 37. szám.

dött, a résztvevők száma pedig némely napokon 150-re is rugott, de a 100-at állandóan jóval meghaladta. A kiadás e téren már eddig 470 koronát tett ki.

A leveleskönyvházak e kéthavi működése kísérlet és első lépés arra, hogy a napközi otthonok a tél beálltával megvalósítsuk, úgy, hogy a tanulók a decentralizált iskolákban nemcsak ebédben, hanem állandó, rendszeres felügyeletben és gondozásban is részvételre kerüljenek. Az itt felmerülő tetemes költség részben való fedezésére az volna szerény javaslatunk, kerestessenek meg a nagyobb ipartelepek, amelyek munkásainak gyermekei a napközi otthonban részt vesznek, hogy némi hozzájárulással biztosítsák a humánus intézmény sikerét.

Az egyület vagyona az 1913. év végén volt 5201 K 10 f. Ebben benne foglaltatik a „Menczer Erzsébet-alapítvány” 1400 K-ja, a „Baaden Károly-alapítvány” 300 K-ja, melyet a folyó évben maga Baaden Károly 350 K-ra egészített ki. Ezen alapok tőkét levonva, marad 3501 K 10 f. mely mint tartaléktőke kamatozás céljából el van helyezve.

Az 1914. évi költségvetést a következőkben véljük megállapítandónak: a) Könyv- és iskolaszerekre 350 K. b) Ruházatra 600 K. c) Leveleskönyvházra, ill. napközi otthonra 800 K. d) Egyéb kiadásokra 50 K. Összesen 1800 K, melynek fedezetül szolgálnak a tagsági díjak, a segélyek, a kamatok és a múlt évi nyomon remélhető adományok.

A választmány úgy az évi jelentést, mint a számvizsgálók jelentését helyesleg vette tudomásul és a felmentvényt megadta. A jelentést a közgyűlés elé terjeszti, melynek napján április hó 5-ét illetve határozatképtelenség esetén 13-át tűzte ki. Ezzel az ülés véget ért.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Március 30.

Barométer emelkedik 762.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 6.7 C°. Hőmérséklet: maximum 29-én 7.6 C°, min. ma reggel — 0.3 C°. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség NW3. Jólát a következő 24 órára: Éjjeli fagy, elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet: Ci = fűrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Az új pancsovai tanfelügyelő.** Mint a hivatalos lap vasárnapi száma közli, a m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Cserei Gyula torontálvármegyei kir. segédtanfelügyelőt Pancsovára áthelyezte és a pancsovai kir. tanfelügyelői kirendeltség vezetésével bizta meg.

Cserei Gyula több mint tíz év óta működik Nagybecskereken a torontálvármegyei tanfelügyelőségben s a tanfelügyelőségnek egyik legkiválóbb és legképzettebb tagja, akit úgy a tanügyi körökben, mint más körben is általános becsülés és tisztelet környezett.

A nagybecskereki tantestületek távozása alkalmából Cserei Gyula tiszteletére április hó 4-ikén, szombaton este bucsu-vaesorát rendeznek s akik e vaesorán résztvenni akarnak, ebbeli szándékukat sziveskedjenek a három állami elemi iskola igazgatóinak bármelyikénél bejelenteni.

— **Iparengedélyek.** A szombaton délelőtt Strósz Béla városi főjegyző, polgármester-helyettes elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő újabbaknak adott iparengedélyt illetve iparigazolványt: Kelemen Péternek szücsiparra és Eck Jánosnak szobafestésre.

— **Az Oltáregylet kulturstélye.** A Nagybecskereki Oltáregyleti Fiók f. évi április hó 2-án, esütörtökön este 6 órakor a róm. kath. hitközségi székház

(templom mögött) disztermében kultur-estélyt tart. Az estély műsora: 1. Gaál Pál: „Száll a darumadár”, éneklő a férfikar. 2. Haszlinzsky G.: „Celli bucsu”, melodráma, szavalja Meggyessy Manci, zongorán kíséri Weninger Irénke. 3. „Modern hitetlenség”, írta és felolvassa Harzer József főgimnáziumi tanár. 4. Grieg: Hangverseny-nyitány „Im Herbst” op. 11., zongorán előadják: Herr György főgimnáziumi tanár és Szauserwald Géza. 5. Magyar dalok, éneklő Meggyessy Istvánné, zongorán kíséri Kaiser László. 6. Magyar népdalok, cimbalmon előadja Vitkay Gyula. 7. Abt F.: „Esti dal”, éneklő a férfikar. Belépődíj 20 fillér, családjegy 50 fillér.

— **Balazsi József emlékeztetének.** Forgó Ernő, városunk szülőtte Tokióból Balazsi József emlékére koszorúmegváltás című öt vent (12 K 30 f) küldött a főgimnáziumi deáksegélyező-egyesületnek. Fogadja a nemeslelkű adakozó az ifjúság nevében az igazgató meleg köszönetét.

— **Vadászok közgyűlése.** A nagybecskereki vadász- és vadvédő-egylet szombaton este tartotta tisztújító közgyűlését, amely alkalommal a következők választották meg: Elnök: Marton Andor, alelnök: Demkó Vidor, fővadász: Bakalovich Plátó, pénztárnok: Grandjean Andor, jegyző: dr. Kászonyi Richárd. Választmányi tagok: Bielek Antal, Geschek János, Kovács Andre, dr. Magyar Károly, Strusz Szerafin, dr. Vinczevidy Ernő. A közgyűlést társasvaesora követte a Pest-szálloda éttermében, amelyen a tagok és azok vendégei nagy számmal vettek részt. A vaesorán Marton Andor egyel. elnök igen hatásos beszédben éltette a megjelent vendégeket. Bielek Antal Marton Andor egyel. elnököt üdvözölte és méltatta az érdemeit, amelyvel az egylet barátságos szellemét, valamint annak anyagi előnyeit fáradságot nem kiméző buzgósággal éveken keresztül fokozta. A társaság a késő hajnali órákig együtt volt.

— **A Nagybecskereki Jótévé-Égyület közgyűlése.** A Nagybecskereki Jótévé-Égyület tegnap délután 2 órakor tartotta az Ellmer-féle vendéglőben VII-ik évi rends közgyűlést Zeller Mátyás egyleti elnök elnöklésével. A közgyűlésen bemutatásra kerültek az egylet elmúlt évi számadásai, amelyeket a közgyűlés jóváhagyott s a számvizsgáló-bizottságnak a felmentvényt megadta. Ezután megtörtént a tisztújítás, amelynek eredményeképpen egyhangulag megválasztották elnöknek Zeller Mátyást, alelnöknek Stever Istvánt és Bence Miksát, pénztárnoknak Koósz Józsefet, azonkívül még néhány új választmányi tagot választottak s végül elhatározta a közgyűlés, hogy megpróbálkozik a negyedik kör létesítésével.

— **A Béga áradása.** A tavaszi esőzések, mint minden évben, a Bégát is megdagasztották, de a vizár még egy évben sem duzzasztotta meg annyira a folyót, mint az idén. Az Amerika városrészt körülöfő folyórésznel tapasztalható leginkább az áradás, amennyiben a víz felhuzódott egészen a parti sétány pereméig. A folyó mellett levő veteményes kerteket pedig az átszivárgó víz egészen elöntötte. A mai éjszakán a Béga vize majdnem egy fél méterrel megnövekedett, de azért még veszedelemről nem lehet szó, legfeljebb arról lehet szó, hogy az amerikai kerteket fogja elönteni a víz. A tennispályákat is erősen fenyegeti már a víz s egy, a Béga legszélén fekvő házat csak egy méternyi távolság választja el a víztől. A városi árvízveszbizottság állandóan szemmel kíséri a víz áradását, de különösebb intézkedésre nincs szükség, mert a közvetlen veszély esete még távol áll a várostól.

— **Székelyek a Bánáiban.** Temesvárról írják: A Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete serényen folytatja székely munkásoknak a Délvidékre való telepítési munkáját. Az egyesület Dold István titkárt most másodszer küldte ki Erdélybe, a Székelyföldre, hogy onnan a bánáti birtokosok részére székely munkásokat szerződtessen. Ezúttal mintegy ötven munkással kötöttek megállapodást, kiknek egy része Pap Géza báró alsóeleméri uradalmába, másik része pedig egyes bánáti és bácskai középbirtokosokhoz kerül.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Színház, művészet.

** **Balla kapta a délvidéki színikerületet.** Mint lapunknak Lugosról sürgönyzik, a délvidéki színikerület választmánya tegnap ott ülést tartott, amelyen arról határozott, hogy meghosszabbítsa-e Balla Kálmán szerződését, amely csak egy próba-évre szült. A választmány egyhangulag kimondta, hogy a színikerület igazgatását a további két évre is Balla Kálmánra bizza.

Borcsa és Bárányos veszedelme.

A Duna elöntötte a két községet. — Több ház összedült. — A mentési akció.

— Saját tudósítónktól. —

A Duna rengeteg vizáradataival szemben nem tudtak megbirkózni az árvízveszedelemtől környezett két aldunai község töltései s tegnap a Duna vize

elöntötte Borecsát és Bárányost.

Borecsán csak 27 ház áll kinn a vízből s a többi víz alatt van. Az utcákon csak esónakkal lehet közlekedni. Az elöntött házakból az embereket átszállítják Pancsovára s itt helyezik el őket ideiglenesen.

Bárányos községe ma hajnalig tartotta magát, de a megfeszített erővel folyó védekezés sem használt a tenger viz ellenében, úgy, hogy gátszakadás történt s a víz Bárányoson is behatolt a községbe. Az árvíz következtében mind a két községben

több ház összedült.

A lakókat idejekorán kilakoltatták a veszedelemben levő házakból s így az embereknek nem történt bajuk. Elelmiszerekben azonban nagy hiány van, amiért is az alispán intézkedett, hogy Borecsára 325 darab kenyert és ugyanannyi zsák burgonyát, Bárnyosra pedig 400 darab kenyeret és 400 zsák burgonyát küldjenek.

A mentési akciót

dr. Gyertyánffy Jenő pancsovai főszolgabíró nagy energiával intézi s Molnár Zoltán tb. főbíróval állandóan a veszedelem színhelyén van s mindent megtesz a baj enyhítésére. Mivel a mentésnél a rendelkezésre bocsátott két hajó és hat uszályhajó elégtelennek bizonyult, Gyertyánffy főbíró még két mentőhajót és két nyitott uszályhajót kért a kereskedelmi minisztertől.

A vármegye alispánja egyben ma táviratilag pénzegetyelt kért a belügyminisztertől a szükség rögtönös enyhítésére.

A mentési akció s a lakosságnak a veszélyeztetett helyekről való elszállítása állandóan folyamatban van s a hatóságok gyors és energikus intézkedéseinek köszönhető, hogy nagyobb katasztrófa nem fordult elő.

TÁVIRATOK.

A KIRÁLY HUSVÉTJA.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király a husvéti ünnepeket szokás szerint az idén is Wallseeben Mária Valéria főhercegnő és Ferenc Szalvátor főherceg családja körében tölti. A husvéti ünnepek után a király visszatér Schönbrunnba s innen április utolsó hetében Budapestre utazik több heti tartózkodásra.

A MINISZTERELNÖK BUDAPESTEN

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Gesztről Budapestre érkezett.

A NÉMET CSÁSZÁR KORFUBAN.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vilmos német császár tegnap kíséretével Korfuba érkezett, ahol ünnepiesen fogadták. Ugyanekkor ideérkezett a görög királyi pár is, akik meglátogatták a német császárt.

A HAJDUDOROGI PÜSPÖKSÉG.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Debreczenből jelentik, Miklós István hajdudorogi püspök tegnap a nyiregyháziak küldöttségét fogadta, amely üdvözölte a püspököt azért, hogy a püspökség székhelyéül Nyiregyházat választotta. A püspök megköszönte az üdvözlést s kijelentette, hogy az összes illetékes tényezőkkel való megállapodás alapján választotta székhelyéül Nyiregyházat.

A ROMÁN KULTURLIGA GYÜLÉSE.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a román kulturliga tegnap tartotta ott nagygyűlését, amelyen a bukovinai és erdélyi románok helyzetével foglalkozott s javaslatot fogadtak el, hogy úgy a bukovinai, mint az erdélyi románok érdekeit védelembe veszik.

AZ OTTHON ÉS AZ UJ SAJTÓ-TÖRVÉNY.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az Otthon Irodák és Hirlapírók Köre vasárnap tartotta meg saját helyiségében évi közgyűlését. A közgyűlés viharos lefolyású volt. Ugyanis az évi jelentés körül, amely az újságíróknak a sajtójavaslat elleni küzdelemről számolt be, szenvedélyes vita keletkezett, amely sértegetődzéssé fajult el. Rákosi Jenő elnök az évi jelentés kapcsán megállapítja, hogy az új sajtótörvényjavaslat nagyon sok veszedelmet rejt magában, nem is annyira a hirlapírók, mint az újságvállalatok számára, de hiszi, hogy az újságírók a megváltozott viszonyok között is teljesíteni fogják kötelességüket. Fényes László, mint a sajtóbizottság tagja, vázolja a sajtójavaslat ellen irányuló küzdelmet és éles támadásban részesíti Rákosi Jenőt, akit azzal vádol, hogy az újságírói mivoltával össze nem férő magatartásával tette lehetővé a sajtójavaslat könnyű győzelmét. Rákosi Jenő kijelenti, hogy ő nem lát oly nagy veszedelmet a sajtójavaslatban, mint Fényes, legfőleg az ezentul csak a való tények közlésére kell szorítkozni. Különben Fényesnek nincs joga valakit becstelenséggel vádolni, ráfogni valakire azt, hogy nem a legjobb meggyőződése szerint cselekedett. Fényes László erre a nagy lármában tüntetőleg elhagyta a termet. Végül Kóbor Tamás szólalt fel, aki a tagok bizalmáról biztosította Rákosi Jenőt. Ezzel az izgalmas közgyűlés véget ért.

AZ OROSZ FEGYVERKEZÉS.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A Temps legújabb számában arról ad hírt, hogy Oroszország lázasan folytatja a fegyverkezést. Így a kormány a lovasságot 19 új ezreddel szaporítja, a tüzérezredek ágyúinak számát pedig ezredenkint az eddigi 108 ágyúról 144 ágyúra emeli.

RABLÓGYILKOSSÁG A KURJANTÓ CSÁRDÁBAN.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az isaáki „Kurjantó-csárdá”-ban történt rablógyilkossággal gyanúsított Szabó János 62 éves földmives, ma az isaáki csendőrségen beismerte, hogy ő gyilkolta meg és rabolta ki a csárdást és a feleségét.

A DEBRECZENI MERÉNYLŐ PORTUGÁLIÁBAN.

Budapest, márc. 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Lissabonból a Magyar Távirati Irodának sürgönyzik, Caltsahinában elfogtak egy Ratosen nevű orosz embert, akivel szemben az a gyanu merült fel, hogy részese vagy tettese volt a debreczeni bombamerényletnek.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 30. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 844.50, Osztrák Hitel 637.50, Koronajáradék 82.25, Osztrák-Magyar Államvasut 712.50, Jelzáloghitelbank 442.—, Leszámitoló Bank 509.—, Hazai Bank 282.—, Magyar Bank 532.—, Kereskedelmi Bank 364.5, Rimamurányi 653.—, Salgótarjáni 718.—, Általános Köszénbánya 1050, Közuti Vasut 637.—, Vilamos Vasut 326.—, Adria —.—.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)	
Buza (áprilisra)	12.84
Buza (májusra)	12.74
Buza (októberre)	11.34
Rozs (áprilisra)	10.20
Rozs (októberre)	8.76
Zap (áprilisra)	7.93
Zap (októberre)	7.84
Tengeri (májusra)	6.85
Tengeri (júliusra)	6.97

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1914. március 26.

A budapesti tőzsde forgalma a legutóbbi héten sem tudott megélni. A külföldi tőzsdék jelentései nem nyújtottak semmi ösztönzést és míg az Oroszországgal szemben mutatkozó feszültség tekintetében békésebb felleg jutott érvényre, a francia kormányfalság és az azt kísérő jelenségek egyrészt, másrészt és főleg pedig az Angolországból érkező hírek az irországi kérdés okozta mozgalmról nem voltak alkalmasak arra, hogy az európai tőzsdéken szilárd irányzat kifejlődését előmozdítsák. A pénzpiac helyzete, úgy nálunk, mint a külföldön nem tüntet fel lényeges változást és bár a jegybankok igénybevétele aránylag nem nagy és a magánkamatláb is alacsony nívón mozog, a tőke meglehetősen tartózkodást tanúsít, ami főleg a még nem eléggé konszolidált viszonyoknak és politikai bonyodalmtól való aggodalomnak tudható be. Az emissziók is így módon, dacára a pénzűbőségnek, nem mindig járnak a kívánatos eredménnyel és legutóbb a székesfővárosi új kölesön kibocsátása sem járt teljes sikerrel. A tulságos sok kibocsátással szemben úgy látszik nem elég nagy a piac felvevőképessége.

Mint fentebb említettük, a forgalom a budapesti tőzsdén szűk keretek között mozgott és egyes részleteiről nincs sok kiemelni való. Bankrészvények kb. az előző heti árfolyamok színvonalán maradtak. Agrárbank részvények iránt valamivel nagyobb érdeklődés mutatkozott. A vaspiac hírei nem kielégítőek, ugyszintén a vaskonjunktura legközelebbi jövője tekintetében elhangzott nyilatkozatok sem és ennek következtében a bécsi tőzsdén a vasipari papírok nagyobb áreséseket szenvedtek, ami nálunk a Rimamurányi vasmű részvények árhanatlásá-

ban talált visszhangot. Ezzel kapcsolatban gégyári részvényeink közül alacsonyabb árfolyamon kerültek forgalomba a Ganz és Társa részvények, míg a Fegyvergyári részvények keresettek voltak és árfolyamuk tovább emelkedett. E részvények jó kezek részéről vásároltattak. Egyéb ipari részvények közül említésre méltó a Kőbányai polgári serfőző részvények számottevő áremelkedése. E részvények beavatott oldalról képezték kereslet tárgyát és miután kevés áru mutatkozott, árfolyamuk rohamosan emelkedett.

Az új villamosvonalak építésével kapcsolatban a Közuti vaspálya és Városi villamos vasúti részvények élénkebb forgalom tárgyát képezték és előbbieket az utóbbi napokban kb. 10 koronás áremelkedésben részesültek, mely azonban nem volt teljesen tenntartható. Az Adria tengerhajózási részvények jól tartott árfolyamon kerültek forgalomba és az érdeklődés e részvények iránt állandó, aminek okaira már több ízben rámutattunk.

Hirdetések.

Modern Mozi

a városi színházban.

Hétfő 30.

Kedd 31.

SERGIUS PANNI.

Dráma

Ohneth Gy. világhírű regénye nyomán, 2 fölvonásban.

Dolffé éhes. Öreg ember nem vén ember.
Bobózat. Vigjáték

A halál tükre. Pali falánk.
Amerikai dráma. Bobózat.

Utazás a Canada-Pacific vonalon.
Természet.

Kezdeté este fél 9 órakor.

Kedden délután 5 órakor zónaelőadás.
218—100.25

Bánlakai járás főszolgabirájától.

1536—914. szám. 439—2.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye bánlakai járásához tartozó Zichyfalva községben lemondás folytán megüresedett I-ső segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A segédjegyzői állás javadalma:

A községtől 1600 korona fizetés és 240 korona lakbér.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám f. évi április hó 15-ig annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Bánlak, 1914. évi március hó 26-án.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Nagykikindai járás főszolgabirájától.

1468—914. szám. 416—3.3

Pályázati hirdetmény.

Nákófalva község képviselőtestületének 66/913. kgy. számú határozata s ezt jóváhagyó 215/914. kgy. és 38454/913. kgy. számú törvényhatósági határozat alapján ujonnan szervezett II. községi bahai állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerű okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1914. évi április hó 15-én déli 12 óráig nyújtsák be, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe nem veszem.

Javadalmazás: évi 240 korona fizetés a község pénztárából, továbbá minden szülési esettől 2 korona, szülésen kívüli ténykedésért 50 fillér díj. Igazolt szegényeknél, a községtől élvezett fizetés fejében, a szülési segélyt díjtalanul tartozik megadni.

A választást 1914. évi április hó 27-én délelőtt 8 órakor Nákófalva községházánál fogom megtartani.

Nagykikindán, 1914. évi március hó 19-én.

Sztojanovics, tb. főszolgabíró.

Pénz! Eladó

Törlesztési jelzálogkölcst

378-x.13

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekelezési váltókölcst legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonberbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318. Telefonszám 318.

130 hold prima szántóföld tanyával Nagybecskereken, 70 hold prima szántóföld tanyával Nagybecskereken, 80 hold prima szántóföld Versecz mellett 379-x.13

Kardos Lipót

bankbizományos, Nagybecskerek

Uj uri ház

Nagybecskereken

4 lakónak alkalmas 8 utcai szobával és mellékhelyiségekkel eladó.

Ház

kitűnő italméréssel, forgalmas utcában, előnyös feltételek mellett

= eladó. =

Cséplőgarnitúra

komplett, cséplő 2 éves, bíka 10 éves, kifogástalan karban, kedvező fizetési feltételek mellett eladó

Kardos Lipót

bankbizományosnál Nagybecskereken.

Telefonsz. 318. 407-x.7 Telefonsz. 318.

Szenzációs természeti tűneménye a XX. századnak!

Figyelmeztetni akarom arra, hogy nem csinállok amit leggyakrabban szokásos — fizetett reklámot, hanem **teljesen ingyen** közlöm mindenkiel, hogyan **gyógyítottam ki magamat sok évi tüdőbajból, asthmából és hörghurutból**. Ezt a háziszert mindenki olcsón megszerezheti magának. Küldjön be bélyeges válaszborítékot. — Frau B. Koleská, Wrschowitz No 383 bei Prag, Böhmen.

437-3.1

Partos község előljárásgától.

317-914. szám.

427-3.1

Árverési hirdetmény.

Partos község képviselőtestületének f. évi 8. számú határozata alapján ezennel közhírré tétetik, hogy az urbéresék tulajdonát képező 1003 kat. hold területen gyakorlandó vadászati jog ez évi április hó 15-én délelőtt 9 órakor Partos község házánál nyilvános árverésen 6 egymásután következő évre a legtöbbet ígérőknek bérbe adadni fog.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Partoson, 1914. évi március hó 23-án.

Az előljárásgától.

Csernye község előljárásgától.

1028-914. szám.

438-2.1

Hirdetmény.

Alulírott előljárásgát közhírré teszi, hogy a községi vadászterület, külön az északi és külön a déli, f. évi április hó 16-án délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános árverésen folyó évi augusztus hó 1-től számítható 6 egymásután következő évre a legtöbbet ígérőknek bérbe adadni fog.

A feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában tudhatók meg.

Csernyén, 1914. évi március hó 26-án.

Bozsik Szvetozár,
jegyző.

Miksin Milán,
bíró.

Unterreiner és Tsai tulajdonát képező, egy Hofherr & Schrantz-féle 8 lőeres cséplőgarnitúra 4000 koronaért eladó. 434 22 Bővebbet: Bohn Józsefnél, Nagybecskerek Német-utca 181.

Szeged—Nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1913 október hó 1-től.

Szeged—Karlova—Nagybecskerek.									
Oda.					Vissza.				
Szv. 4706 I-III.	Szv. 4710 I-III.	Szv. 4712 II-III.	Szv. 4702 I-III.	Szv. 4714 I-III.	Szv. 4716 I-III.	Szv. 4704 I-III.	Szv. 4708 I-III.	Szv. 4712 I-III.	Szv. 4717 I-III.
0:10:15	—	—	8:25	8:35	8:40	2:19	ind. Budapest nyugati pályaudvar (191)	é. r. k.	4:05
9:45	—	4:23/7:48	7:48	7:48	9:5	1:38	ind. Temesvár-Józsefváros (191)	é. r. k.	12:33
12:22	—	8:20	11:08	11:08	—	44	ind. Szeged Rókus (193)	é. r. k.	8:02
1:55	4:51	9:49	11:46	12:01	2:29	6:15	ind. Szeged x (191, 193)	é. r. k.	7:15
*2:00	4:57	*9:54	—	*12:06	*2:34	*6:20	ind. Ujszeged	é. r. k.	*7:09
2:08	5:05	10:01	11:56	12:13	2:42	6:28	é. r. k. / ind. Szőreg (191)	é. r. k. / ind. / é. r. k.	7:00
2:08	5:05	10:02	11:57	12:14	2:43	6:29	↑	6:59	
2:16	5:14	*10:08	—	12:21	2:51	6:36	↑	6:52	
*2:22	*5:20	*10:13	—	*12:27	*2:57	*6:42	↑	*6:45	
2:29	5:28	*10:19	—	12:34	3:5	6:49	↑	6:38	
2:36	5:35	10:25	—	12:42	3:13	6:56	↑	6:31	
3:03	*5:45	*10:34	—	12:53	*3:23	*7:06	↑	*6:20	
3:16	6:04	10:49	12:40	1:12	3:43	7:24	↑	6:11	
3:26	6:17	*11:1	—	1:6	3:58	7:37	↑	5:50	
3:30	6:27	11:09	12:59	1:15	4:20	7:47	↑	5:41	
*3:46	*6:47	é. r. k.	—	1:58	4:33	8:00	↑	5:28	
3:55	6:56	—	1:59	2:14	4:49	8:16	↑	5:19	
*4:09	7:11	—	—	2:29	5:04	8:30	↑	5:11	
4:20	7:22	—	—	2:40	5:15	8:41	↑	5:04	
4:30	7:32	—	1:45	2:50	5:25	8:51	↑	4:56	
5:45	8:33	—	4:04	4:04	—	10:13	é. r. k. Nagyikinda (201)	ind.	3:46
3:46	6:36	—	11:40	2:25	2:25	7:20	ind. Nagyikinda (201)	é. r. k.	—
4:49	7:42	8:00	1:50	3:05	5:35	—	ind. Karlova x (201)	é. r. k.	—
4:59	7:51	—	—	3:14	5:44	—	↑	—	
*5:08	*8:00	—	—	*3:23	*5:53	—	↑	—	
5:39	8:24	8:33	2:23	3:50	6:17	—	↑	—	
5:57	8:41	—	—	4:07	6:34	—	↑	—	
6:12	8:55	8:57	2:47	4:21	6:48	—	↑	—	
6:34	9:10	*9:09	2:59	4:36	7:03	—	↑	—	
6:49	9:24	9:21	3:11	4:50	7:17	—	é. r. k. Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—
12:07	—	—	9:3	9:03	—	—	é. r. k. Pancsova (210)	ind.	—

Nagykikinda—Karlova.									
Oda.					Vissza.				
Vv. 4812 I-III.	Szv. 4802 I-III.	Szv. 4804 I-III.	Szv. 4806 I-III.	Szv. 4808 I-III.	Szv. 4801 I-III.	Szv. 4803 I-III.	Szv. 4805 I-III.	Szv. 4807 I-III.	Vv. 4811 I-III.
8:10:15	—	—	8:25	2:4	1:25	4:05	1:25	7:45	7:15
—	4:3	9:2	12:11	4:24	7:55	12:33	6:35	6:08	—
3:46	6:36	11:40	2:25	7:20	5:45	8:33	1:40	4:04	10:13
*4:09	*6:58	*12:00	*2:45	*7:40	*5:25	*8:13	*1:20	*3:44	*9:50
4:25	7:13	12:14	2:59	7:55	5:10	7:58	1:05	3:29	9:35
7:15	9:41	2:55	5:55	12:24	1:55	4:51	—	12:01	6:15
6:49	9:24	3:11	4:50	9:21	—	6:21	1:27	1:18	7:15
12:07	—	9:03	9:3	—	—	—	5:10	—	3:26